

モンゴル語近代語彙登場の母体——『蒙話報』誌（二）

—吉林蒙話報目録モンゴル文字転写（上）—

フフバートル

「モンゴル語近代語彙登場の母体——『蒙話報』誌（一）」で述べたように、本誌の名称は表紙では「mongvul üsüg-ün budurul 蒙話報」であるが、目次ではすべて「girin muji-yin（またはgirin-ü） mongvul üsüg-ün budurul 吉林蒙話報」となっている（1）。日本の東洋文庫以外に所蔵がほとんど確認されていない（2）この雑誌の紹介及び研究のために、ここではまずその目録を掲載したい。それに当たり、漢語は当時の繁体字のままにし、モンゴル語はいわゆる「N.N.Poppe式」モンゴル文字転写にした。本誌では固有名詞の多くがマンジュ（満洲）文字によって表記されているが、その転写には『新滿漢大辞典』（3）の転写文字を参照した。

本誌のモンゴル語の特徴を、モンゴル文字の正書法、モンゴル語の表現、翻訳の技術的問題、翻訳による用語＝新語、または近代語彙など、いくつかの面から見ることができる。

まず、モンゴル文字正書法という意味においては、現代の基準、またはモンゴル語の古典的な書籍などに比べて、綴りの間違いが目立つ。具体的には、間違った綴り、母音調和の乱れ、つまり、同一単語内に男性母音と女性母音、または男性子音（y, q）と女性子音（g, k）が混同していること、そして、語頭形の ö/ü の形が語中の円唇母音 u/ü の位置に現れることなどが挙げられる。ここではこうした表記もなるべく忠実に転写した。語中に現れる語頭形の ö/ü については、u/ü の後に y を付けることによって転写した。

モンゴル語の表現は、翻訳のため漢語にかなりとらわれたためか、翻訳者自身のモンゴル語の問題なのか、それだけではどういうモンゴル語なのかわからないものが多い。翻訳の技術的問題としては、用語の問題は別として、とりわけ、漢語の一語一語、または一字一字の意味にこだわりすぎたために、翻訳された文がモンゴル語として意味不明になっていること、さらには語順までが漢語のままであるばあいやよく知られているはずのモンゴル語の地名や部族名ですら漢語の発音どおりに表記されているばあいなどがある。翻訳による用語の問題についてはこれから詳細に記述し、分析していくつもりであるが、ここに掲載される目録の各欄の名称にも、例えば、「論叢」がその号によりそれぞれ kelelčivsen anu, sigümjilen kelelčivsen anu, sigümjilen kelelčivsen jüil, olan jüil-i kelelčivsen anu となっているように不統一が目立つ。

このように、本誌の初期の翻訳雑誌としての「未熟」な面が今回に次いで掲載される「目録（下）」にも、そして、本文にも多く見られるであろう。

**girin muji-yin mongvul üsüg-ün budurul terigün uday-a-yin quriyangui jüil
吉林蒙話報第一期目録（光緒三十四年七月初十日再版）**

mongvul üsüg-ün budurul-i tarqavan üjigülkü nau 蒙話報發刊辭
degedü jarliv 諭旨

ilerkei čavaja bayiyuluvsan-i uqayulun tarqavaysan degedü jarliv 宣布立憲 諭旨
bovda-yin surval-i sekeregülün badaravuluvsan anu takimdaqu degütüči-yi
kögjigüljü kümün-ü youl yosun-i kündüdgeküi anu 聖諭廣訓 敦孝弟以重人倫
kelelčivsen jüil 論叢

mongvul kümün-ü dumdadu ulus luv-a čivula kereg-yi kelelčivsen anu
論蒙古與中國之關係

mongvul kümün-ü aduyu mal-i tejigeküi-dür sayin arav-a-yi qalayulun kelelčivsen
anu 論蒙古畜牧亟宜改良

čav-un kereg-ün čivula sonusval 時事要聞

mongvul kümün-ü erdem čidal-un tula boduju sanavsan anu 留意蒙古人才

mongvul vajar-a mönggu-yi qadavalaqu füsen-i jöblen bayiyulqu anu 議設蒙古銀行
tüšimel varvaju qarilčin qolbavdaqu kereg-yi sidgegülügsen anu 派員辦理交涉

mongvul vajaran bayidal-un jiruv-a-yi jiruvsan anu 測繪蒙古地圖

kelelčivsen anu 演說

mongvul juryan-u sheü shang shü mongvul wang güng luv-a kelelčivsen anu
理藩部壽尙書對蒙古王公之演說

güiken oyir surval 淺近學說

vajaran bayidal-un surval-un quriyangvui jüil 地理學總論

eldeb yayum-a-u jüil 雜俎

geri-yin sartal 家庭教育

qoyusun amisvul usu umtaqu-yin jüil 空氣與水及眠睡

vayiqamsıytai ebesü 奇草

ködege-yin tuulai nüke uquvsan anu 野兔掘穴

siyuu kemekü sibavu jiü kemekü sibavu-dur tokiyalduvsan 鳥逢鳩

nemegsen jaruv-a 插畫

sy ma wen güng 司馬溫公

ilegüüče jüil 附錄

irgečüd-ün davudan üjikü orusil üge 公民必讀

öber-e bayidal-un badaravuluvsan sonusval 特別廣告

kitad mongvul üges-i nayiravulun orčivuluvsan anu 編輯漢蒙辭典

girin muji-yin dayičilan bayičayaqu küriy-e-ü nayiravulun üiledduvsen
吉林省調查局編輯

mongvul kitad üsüg-yi orčivulqu tüšimel sürümbü nayiravulun orčivuluvsan
蒙漢書譯員 蘇倫佈譯

tusalan orčivulqu tüšimel siyangyun bičiyükü iktungga bičiyükü
助譯員 祥雲並繕 依克通阿並繕

girin-ü mongvul üsüg-ün budurul qoyaduvar udav-a-yin quriyangui jüil
吉林蒙話報第二期目錄（光緒三十四年五月十五日出版）

mongvul vajarun jiruv-a 蒙古地圖

jarliy 諭旨

mongvul-i nomudvaqu degedü jarliv 撫綏蒙古 諭旨
bovda-yin surval-i sengkeregülün badaravuluvsan anu takimdaqu degütüči-yi
kögjigüljü kümün-ü voul yosun-i kündükgekü anu (terigün udav-a-yi jalvavan
bičijükü) 聖諭廣訓（敦孝弟以重人倫）（續第一期）

dotuvadu vadavadu-yin čivula čikilyan sidem 中外要電

dörben sarayin sineyin qoyer-u edür-e neyislel qotan-ača čikilyan sidem-iyer
bayulgavsan bičig nige 四月初二日北京專電一則
dörben sarayin arban nigen-ü edür-e neyislel qotan-ača čikilyan sidem-iyer
bayulgavsan bičig nige 四月十一日北京專電一則

kelelčivsen jüil 論叢

mongvul-un aduyu mal tejigekü sayin arav-a-yi qalabasu jokiqu-yi kelelčivsen anu
(terigün udav-a-yi jalvavan bičijükü) 諭蒙古畜牧亟宜改良（續第一期）

ayiladvaysan učar 奏牘

bičig-ün yamun-u jü iüi jen mongvul-i qaryaljiqu-yi ayiladvaysan yosun-i songyuju
orčiyuluvsan anu 摘譯翰林院編修朱汝珍條陳優待蒙藩摺

čav-un kereg-ün čivula sonusval 時事要聞

mongvul tüsimel-i kögjigülün mavtaysan-i quuli dürim tovtavaysan anu
飭訂優獎蒙員章程

mongvul vajar čikilyan sidem-i nemejü bayiyulqu anu 擬添設蒙古電報
qoyer ordun-u mongvul-i masi keregsesgen anu 兩宮關切蒙民
mongvul wang qalayun sedgil-iyer surval-i manduyuluvsan anu 蒙王熱心興學
mongvul kijsavar-un tüsimel-ün jerge-yi jöblejü qalaqu anu 議改蒙疆官制
vorlus güng qoyisi mongvul tavan egekü-dür masi bayarlavsan anu
郭爾羅斯公旋蒙紀盛

güiken oyir surval 淺近學說

vajarun bayidal-un surval-un quriyangui jüil (terigün udav-a-yi jalvavan
bičijükü) 地理學總論（續第一期）

tovu-u surval-un uv ündüsün 算學緣起

jigeli-yin yavuym-a-u ün-e 市價

girin muji-yin dörben sarayin dotur-a mönggü amu-u čav-un ün-e-yin qavudasu
吉林省城四月內銀糧時價表

eldeb yavuym-a-u jüil 雜俎

köbegün-i survaysan anu 教子 üker arslan luy-a 牛與獅

uran yavuym-a-bar kigsen kümün 機器做成的人 siqui modu 叢林
bülülegesen sirvulji 群蟻
takiy-a-u gedesün-dür altan-i qadavalaysan anu 雞腹藏金
nemegsen jiruv-a 插畫
činu-a noqai-yi qayuraysan anu 狼哄狗
ilegüüče jüil 附錄
irgečüd-ün davudan üjikü nau 公民必讀

girin muji-yin dayičilan bayičavaqu küriy-e-ü kitad mongvul üsüg-yi
nayiravulun orčivulqu tüsimel sürümbü-yin nayiravulun orčivuluvsan
吉林調查局編輯蒙漢書譯員蘇倫佈譯

girin-ü mongvul üsüg-ün budurul vurbaduvar uday-a-yin quriyangvui jüil
吉林蒙話報第三期目錄（光緒三十四年六月十五日出版）

jarliv 論旨

mongvul-un časun ayul-dur tokiyalduysan-i nomodyaqu degedü jarliv
撫恤蒙古被災賞給帑銀 論旨

bovda-yin survay-i sengkeregülün badaravuluvsan anu takimdaqu degüüci-yi
köğjigüljü kümün-ü youl yosun-i kündüdgekü anu (qoyaduvar uday-a-yi jalvayan
bičijükü) 聖諭廣訓 敦孝弟以重人倫 （續第二期）

sigümjilen kelelčivsen anu 論叢

uy surtal-un degereki čivula kereg-yi sigümjilegen anu 論宗教上之關係

mongvul-un aduyu mal tejigekü sayin ary-a-yi qalabasu jokiqu-yi kelelčivsen anu
(qoyaduvar uday-a-yi jalvayan bičijükü) 論蒙古畜牧亟宜改良（續第二期）

ayiladyaysan učar 奏牘

vadavadu-yin kereg-yi sidgekü jurvan-ača mongvul vadavadu ulus-un joyus mönggү-yi
jegelekü-dür ayiladyaju kereglekü-yi ayiladyaysan anu
外務部奏蒙古等處借用洋款必須奏明辦理摺

čav-un kereg-ün čivula sonusyal 時事要聞

mongvul-un čivula jasav-un kereg sidgekü-yi jöblegen anu 會議佈置蒙古要政

mongvul-un qomuytu vajari jöblejü negegekü anu 議開蒙古的礦產

mongvul-un surtal-un yabudal-i delgeregülün manduvuluvsan anu 振興蒙古的學務

mongvul jasav-un kereg-yi uridabar tüsimel varyaju bayičalvaqu-yi jöblegen anu
議先派員考查蒙政

mongvul ökid-ün survay-un tangkim-dur kesig kürtegejü elgükü bičig qangvaysan anu
恩賞蒙旗女學堂匾額

giyün wang fünglü-yi nekemjilen küliyen abuysan anu 郡王補領俸銀

mongvul-un uv-ača uy-e ularin jalvamjilaqu orun-i sibtejü kürgegulkü anu

催送蒙古源流爵系

mongvul jurgan-ača mongvul-un čireg-ün jibseg-yi dayičilan bayičavaqu anu

理藩部調查蒙古軍械

mongvul-un yayili-yin kereg-yi tüsimel varyaju bayičavalvaqu anu

派員稽查蒙古稅務

mongvul-un aduyu talbiq uajarun bayidal-i kemjiyelen bayičavalvaqu anu

查勘蒙古牧場地址

sin jängjüyn mongvul čireg-yi songyuqu yabudal-i ayiladvavasan anu

信將軍奏請挑選蒙兵

süi yüwan qotan-u samavun-ača qojim-un kereg-yi jöblegsen anu 會議綏遠城善後事

kü lün-ü uajar-dur salkin časun-u ayul boluvsan anu 庫倫風雪爲災

vadayadu ulus-un toyurin üjükü kümün arad nardur jiruy ülü jiruvulqu anu

不准外人游歷人員測繪

güiken oyir surtal-i kelelčivsen anu 濟近學說

uajarun bayidal-un surval-i quriyamjilaju kelelčivsen anu 地理學總論

jigeli-yin yayum-a-u ün-e 市價

girin muji-yin tabun sarayin dotur-a mönggü amu-u čav-un ün-e-yin qavudasu

吉林省城五月內銀糧時價表

eldeb yayuym-a-u jüil 雜俎

qaravčaqai bijuuqai luy-a 燕與雀 mouruu sibiyu luy-a 貓與鶯

qobdag sedgil-i čegerlegsen anu 戒貪

nemegsen jiruy-a 插畫

noqai miq-a-yi jiyuvsan anu 犬脚肉

ilegüüče jüil 附錄

irgečüd-ün davudan üjükü nau 公民必讀

girin muji-yin dayičilan bayičavaqu küriy-e-ü kitad mongvul üsüg-yi

nayirayulun orčiyulqu tüsimel sürümbü-yin nayirayulun orčiyuluvsan

siyangyun iktungga-yin tusalan orčiyulju bičigsen

吉林調查局編輯蒙漢書譯員蘇倫佈譯祥雲依克通阿助譯並繕

girin-ü mongvul üsüg-ün budurul dörbedüger uday-a-yin quriyangui jüil

吉林蒙話報第四期目錄（光緒三十四年七月十五日出版）

jarliv 諭旨

qar damv-a uuyuqu-yi čavajilaysan degedü jarliv 禁食鴉片 諭旨

badarayultu törü-yin vučin dörbedüger on vurban sarayin nineyin doluyan-u edür-e

光緒三十四年三月初七日

bovda-yin surval-i sengkeregülün badarayuluvsan anu takimdaqu degüüci-yi

kögjigüljü kümün-ü youl yosun-i kündüdgekü anu (vrbaduvar uday-a-yi jalvayan bičijükü) 聖諭廣訓 敦孝弟以重人倫（續第三期）

sigümjilen kelelčivsen anu 論叢

mongvul kümün surval-un yabudal-i jüi inü kündüdgebesü jokiqu-yi kelelčivsen anu 論蒙古宜注重教育

mongvul-un aduvu mal tejigekü sayin arav-a-yi qalabasu jokiqu-yi kelelčivsen anu (vurbaduvar uday-a-yi jalvayan bičijükü) 論蒙古畜牧亟宜改良（續第三期）

ayiladvaysan učar 奏牘

jasay-un kereg-yi sidgekü vajarun ke bü tüwe-yin qubi-yin sayid-un nuvulburi-yi jöblejü qoyisi ayiladvaysan anu 政務處議覆科布多參贊大臣摺

čav-un kereg-ün čiyula sonusyal 時事要聞

survayuluvči-yi vuyun varyayulju mongvul vajar ečigüljü surval-i manduvulqu anu 請派教員赴蒙興學

mongvul-un kereg-yi basaču mongvul qauli yosuvar sidgekü anu 蒙案仍照蒙律辦理
qoyer ordun-u mongvul-i keregseb boduqu-yi dakin temdeglegsen anu
兩宮關切蒙民再誌

dayičing ulus-un mönggü joyus-un piyuu külün-ü vajar nebteren delgerejükü 大清紙幣暢銷於庫倫

vadavadu-yin joyus mönggü-yi jegelen abuyulqu ügei-yin učar 外債不要借呀
du be te vajarun čiluyun kereg-ün dürim učar 土伯特礦務紀事

qorčin-u wang-un ergün ayiladvaysan anu 喀拉沁王的條陳

qamtubar töbüd-ün javardur jöblegči tüšimel bayigulqu anu 協議蒙藏議員

vadavadu ulus-un alban-u küriy-e asiv-iyar blam-a-yi jalaysan anu

外國使館聘請喇嘛

güiken oyir surtal-un üges 漢近學說

vajarun bayidal-un surval-i quriyamjilan kelegsen anu (vurbaduvar uday-a
jalvayan bičijükü) 地理學總論（續第三期）

tovu-u surval-un uv ündüsün (qoyaduvar uday-a-yi jalvayan bičijükü)

算學緣起（續第二期）

jigeli-yin yayum-a-u ün-e 市價

girin muji-yin jiruyan sarayin dotur-a mönggü amu-u čav-un ün-e-yin qayudasu 吉林省城六月內銀糧時價表

eldeb yayuym-a-u jüil 雜俎

fü iüi kemekü jagasu-yin üge 鮑魚之言 eü kemekü sibiyu-yin medel 鷗鳥之智
yalayu-yi alaqu anu 殺雁

nemegsen jiruy-a 插畫

qoyer kümün görgeşün-dür tokiyalduysan anu 二人遇熊

ilegütüče jüil 附錄

irgeçüd-ün davudan üjikü nau (vurbaduvar udav-a-yi jalvayan bičijükü)

公民必讀（續第三期）

girin muji-yin dayičilan bayičayaqu kūriy-e-ü nayirayulun jokiyaysan

吉林省調查局編輯

mongyul kitad üsüg-yi orčivulqu tüsimel sürümbü nayirayulun orčiyuluysan

蒙漢書譯員蘇倫佈譯

tusalan orčivulqu tüsimel siyangyun bičijükü iktungga bičijükü

助譯員 祥雲寫 依克通阿寫

girin-ü mongyul üsüg-ün budurul tabuduvar udav-a-yin quriyangui jüil

吉林蒙話報第五期目錄（光緒三十四年八月十五日出版）

jarliv 諭旨

dalai blam-a-yi uytuysan degedü jarliv mōn kū jilün jiryuvan sarayin qorin

nigen-e bayulyaysan 迎接達賴喇嘛 諭旨 光緒三十四年六月二十一日

boyda-yin suryal takimdaqu degüüci-yi köğjigülüysen anu (dörbedüger udav-a-dur
jalvaysan) 聖諭廣訓 敦孝弟以重人倫（續第四期）

sigümjilen kelelčiysen jüil 論叢

ma jeng giüi bayiyulqu asig tusa-yi kelelčigsen anu 論設立馬政局的利益
ayiladvaysan učar 奏牘

vadavadu-yin kereg-yi sidgekü jurvan čahar-un qosiyu-yin sayid vuyuju
qudulduv-a-u čuylav-a negegekü nuvuluburi-yi jöblejü qoyisi ayiladqaysan anu
外務部議覆察哈爾都統誠勳請自闢商埠摺

čay-un kereg-ün čivila sonusyal 時事要聞

aduyu talbiqü vajari tegsilen jasaqu-yi jöblegsen anu 會議整頓蒙古牧場

külün-ü yeke sayid-dur qudulduv-a-u kereg-yi sidgekü sayid-un jerge-yi qabsuraju
nemekü-yi jöbelegsen anu 議加庫倫大臣兼商務大臣銜

bayiran-u giyün wang düriyesü-yi vuyuju shangnavulqu anu 巴林郡王請賞租款

mongyul wang-un vadanki jegelegsen jovus-i ulamjilan oggüğsen anu 代還蒙王外債

čahar-un sin-e dürim-i dayičilan bayičayaqu anu 調查察哈爾新政

vadavadu mongyul qarbuju namnaqu-yi bolbasuraqu anu 外蒙古演射

ing ulus-un kümün mongyul vajär toyurin üjigsen anu 英人游歷蒙地

bing geü kemekü vajär nirüsü uliraqu temür jam-i vuyuju sidgekü anu

請辦冰溝運煤鐵路

dalai blam-a-yi mashi yekede kündülegsen anu 接待達賴喇嘛的隆儀

güiken oyir surtal-un üges 淺近學說

vajarun bayidal-un surval-i quriyamjilan kelelčiysen anu (dörbedüger udav-a-dur

jalvaysan) 地理學總論（續第四期）

tovu-u surval (dörbedüger udav-a-dur jalvaysan) 算學（續第四期）

jigeli-yin yayum-a-u ün-e 市價

girin muji-yin doluvan sarayin dotur-a mönggü amu-u čav-un ün-e-yin qavudasu

吉林省城七月內銀糧時價表

eldeb yavyum-a-u jüil 雜組

öberiyen iderkeg bolqu-yi kemjiyetei jokiyavsan üge 自強格言

nemegsen jiruy-a 插畫

ayilun ekener-üd sakiquluvsan-i itegegsen anu 村婦信神

ilegütüče jüil 附錄

irgečüd-ün davudan üjikü nau (dörbedüger udav-a-dur jalvaysan) 公民必讀（續第四期）

girin muji-yin dayičilan bayičavaqu küriy-e-ü nayiravulun jokiyavsan

吉林省調查局編譯

mongvul kitad üsüg-yi orčivulqu tüşimel sürümbü nayiravulun orčiyuluvsan

蒙漢書譯員蘇倫佈譯

tusalan orčivulqu tüşimel siyangyun bičijükü iktungga bičijükü

助譯員 祥雲寫 依克通阿寫

girin-ü mongvul üsüg-ün budurul tabuduvar udav-a-yin quriyangui jüil

吉林蒙話報第六期目錄（光緒三十四年九月十五日出版）

jarliy 諭旨

ilerkei čavajin-u jil quyučav-a-yi tarqaysan degedü jarliy ene jilün nayiman

sarayin sineyin tabun-a bavulyavsan 宣布立憲年限的諭旨 光緒三十四年八月初五日

boyda-yin surval takimdaqu degüüci-yi köğjigülüysen anu (tabuduvar udav-a-yi

jalvaysan) 聖諭廣訓 敦孝弟以重人倫（續第五期）

sigümjilen kelelčiysen jüil 論叢

mongvul-un surval-un yabudal-i kündüdgekü-yi sigümjilegsen anu (dörbedüger

udav-a-yi jalvaysan) 論蒙古宜注重教育（續第四期）

čav-un kereg-ün čivila sonusval 時事要聞

mongvul-un edüge-yin kereg-yi tegsilen jasaqu anu 經營蒙古的近情

qorčin wang-un qosiyu qomuytu vajari negegekü anu 喀喇沁王旗開礦

mongvul orus-un qudulday-a-yi neyilekü qauli yosu 蒙俄通商的章程

mongvul töbüd-i tegsilen jasaqu anu 整頓蒙藏政略

yüü čüwan bü juryan-u temür jam-dur sanav-a kürügsen anu 郵傳部關心鐵路

mongvul-un qar damav-a-yi čavajilavsan-yi jöblegsen anu 籌議蒙古禁煙

mongvul-un čiluyutu vajari dakin temdeglegsen anu 再誌蒙古礦務

qorčin-u dumdadu qosiyu-yi dayičilaju joyus jegelegüljü čiluyutu vajari

negegegülkü-yi ergüysen učar 咨調喀喇沁中旗借款開礦詳情

sidem ügei diyan bou kemekü čikilyan sidem-i bayiyulqu anu 安設無線電報

dotuvadu vadavadu mongvul-un vajarun bayidal-i jiruv jiruqu anu

測繪內外蒙古地圖

keltüs-ün tüsimel nardur bičig tusiyaju sigümjilen kelekü-yi sonusyayulqu nau
擬飭司員聽講

güiken oyir surtal-un üges 濟近學說

toyu-u surtal (tabuduyar uday-a-yi jalvaysan)

算學（續第五期）

jigeli-yin ün-e 市價

girin muji-yin nayiman sarayin doturaki mönggü amu-u čav-un ün-e-yin qayudasu

吉林省城八月內銀糧時價表

eldeb yayuym-a-u jüil 雜俎

wen bou kemekü irbes 文豹 mungqav buy 愚鹿 qobduv sedgel-tü arsalan 貧獅

narasu modun-u üge 松樹之言

nemegsen jiruv-a 插畫

ölivčin noqai vajari jegelegsen anu 牝狗借地

ilegütüče jüil 附錄

yerü-yin irgečüd-ün davudan üjikü nau (tabuduvar uday-a-dur jalvaysan)

公民必讀（續第五期）

girin muji-yin dayičilan bayičayaqu küriy-e-ü nayiravulun jokiyavsan

吉林調查局編輯

mongvul kitad üsüg-yi nayiravulun orčiyulqu tüsimel sürümbü orčivuluvsan

蒙漢書譯員蘇倫佈譯

tusalan orčivulqu tüsimel siyangyun bičijükü 助譯員 祥雲寫

bičigči iktungga bičijükü 書記 依克通阿寫

girin-ü mongvul üsüg-ün budurul doluduvar uday-a-yin quriyangxui jüil

吉林蒙話報第七期目錄（光緒三十四年十月十五日出版）

jarliy 諭旨

qar-a damv-a uuququ-yi čavajilaqu anu degedü jarliy badaravultu törü-yin yučin

dörbedüger on-u qoyer sarayin qorin-a 禁食鴉片煙 諭旨 光緒三十四年二月二十日

bovda-yin surval törül törügsend-i kündügejü inay nayirtai-yi iledkü anu

(jirvuduvar uday-a-dur jalvavan) 聖諭廣訓 第二條 儘宗族以昭雍睦（續第六期）

sigümjilen kelelčivsen anu 論叢

mongvul-un qar-a damv-a uuququ-yi čegerlegulkü kündü-yin tula sigümjilegsen anu

論蒙古宜注重戒煙

ayiladyavsan anu 奏牘

külün yeke sayid yen zhi nar ayiladvaju bay-a survayul-u survayuli-yin tangkim
bayiyulqu ebekemel 庫倫大臣延祉等奏設立蒙養學堂摺

čav-un kereg-ün čivula sonusval 時事要聞

mongvul-un čivula yaajar-i negegegüljü talbiq anu 開放蒙古要地

külün-dür kūwang jeng giüi-yi bayiyulqu anu 庫倫設立礦政局

üliyasutai-dur orus-un ling shi jergetü tüsimel-i bayiyulqu-yi jöblegsen anu
議准俄設烏里雅蘇台領事

qar-a müren-ü čavdan jokiyayči-yi tüsimel-ü orun-i bayiyultügei kemen bičig
tusiyajuqui 咨飭黑龍江撫憲籌設官缺

čikilyan sidem-iyer jasav-un vajar-a gegekü učar yabudal-i bayičayaqu anu
電查札薩克開墾的情形

mongvul bayisa küčürkeflen öber-yin iderkeg bolqu anu 蒙古貝子力圖自強
külün-ü iü jeng-yi tegsilen jasaqu anu 整頓庫倫郵政

jangjuyn mayiran janggi-dur bičig tusiyaju mongvul jasav-yi medekü tüsimel-ün
sinjilen kürgetügei 通飭將軍都統考送蒙政人員

jangji qutuytu mongvul qosiyun-dur jalaraju čivula jasav-un yabudal-i ügülüldüjü
tarqavaqu anu 章嘉呼圖克圖赴蒙宣講

edür quyučav-a-iyar qar-a damy-a-yi tariqu-yi čavajilamui 分期禁種鴛粟

mongvul tobüd üsüg-ün bay-a köbegüd-i sinjilen songvuju 考取蒙藏文學生

güiken oyir surval-i kelelčiysen anu 淺近學說

vajarun bayidal-un surval-i quriyamjilan kelelčiysen anu (tabuduvar udav-a
jalyavsan) 地理學總論（續第五期）

jigeli-yin yavum-a-u ün-e 市價

girin muji-yin isün sarayin dotur-a mönggü amu-u čav-un ün-e-yin qavudasu

吉林省城九月內銀糧時價表

eldeb yavuym-a-u jüil 雜俎

qurav-a qoni 乳羊 mungqay eljige 傻驢 činu-a aduyus-i bariysan anu 狼搏獸
nemegsen jiruy-a 插畫

bülüyg-ün bay-a köbegüd bömbüyg jančiqu anu 群兒擊球

ilegütüče jüil 附錄

irgečüd-ün erkeüygei unsiqu anu 公民必讀

girin muji-yin dayičilan bayičavaqu kūriy-e-ü nayirayulun jokiyavsan

吉林調查局編輯

mongvul kitad üsüg-yi orčivulqu tüsimel ikdačün siyangyun nayirayulun

orčivuluysan 蒙漢書譯員 伊克塔春 祥雲 iktungga bičijükü 依克通阿繕寫

girin-ü mongvul üge-yin budurul isüdüger udav-a-yin quriyangvui jüil

吉林蒙話報第九期目錄（光緒三十四年十二月十五日出版）

jarliv 諭旨

bügüde temdeglen biçgsen degedü jarliv yurban udav-a badaravultu törü-yin yučin
dörbedüger on arban nigen sarayin sineyin tabun-ača egüsken sineyin isün kürtel-e
恭錄 諭旨三道 光緒三十四年十一月初五日起至初九日

boyda-yin surval-i sengkeregülün badaravuluvsan anu qoyaduvar angvi törül
törügsend-i kündüdgejü inav nayirtai-yi iledgekü anu

(nayimaduvar udav-a-yi jalvayan) 聖諭廣訓 第二條 積宗族以昭雍睦 (續第八期)

olan jüil-i kelelčivsen anu 論叢

unav-a mori tejigen survaqar arav-a-yi kelelčivsen anu (nayimaduvar udav-a-yi
jalvaysan) 論教育仔馬的方法 (續第八期)

čav-un kereg-ün čiyula sonusval 時事要聞

savurin-dur savuvsan-i badaravuluvsan anu 登極盛典

sibtun varyaju savurin-dur savuvsan bičig-yi yabuvuluvsan anu 催發登極公文

kebtü yosu-yin angq-a jil-ün čav edüri silvaqu bičig-yi ergüygsen anu

進呈宣統元年時憲書

törü-yin yabudal-i qamtađyan manduvuluvsan anu 朝賀誌盛

sungvari youl-un keb bayidal yayiqaltai dülavan anu 松花江氣候奇暖

isün čavan-iyar ergüygsen yavum-a-u tov-a anu 九白貢的物數

jöblejü mongvul čireg-ün jasay-dur qolbaydaqu keltes bayiyulqu anu

議設蒙古軍政使交涉司

külün-ü vajar-a čiluyun nigürse varuvsan-i üjigsen anu 庫倫發見煤礦

mongvul bičig-yi orčiyulqu tüsimel nemen bayiyulqu anu 添設蒙文繙譯

jöblekü bičig yabuvulju mongvul kümün-i yayili biriyulqu anu 咨商蒙人納稅

jöblen tovtuyaqu mongvul töbüd-ün sin-e bičig anu 議訂蒙藏新約

qar-a damuy-a tariqu-yi čegerlen ѡовсуяку kilbar üge-ber tarqayaqu bičig anu

禁種罂粟的告知

guyeken oyir surval-i kelelčivsen 淺近學說

boduly-a-u surval (doluduvar udav-a-yi jalvaysan) (doluduvar は naimaduvar
の間違いである=記述者) 算學 (續第八期)

jigeli-yin yavum-a-u ün-e 市價

girin muji-yin arban nigen sarayin dotur-a mönggü amu-u čav-un ün-e-yin

qavudasu 吉林省城十一月內銀糧時價表

eldeb yavum-a-u jüil 雜俎

buluvsan alta 埋金 takiy-a-yi alaysan 殺雞 ünege irbesün sayiqan-i

temčildüygsen 狐豹爭美

nemegsen jiruv-a 插畫

tagtq-a qarčiyai luv-a 鷹與鴿

ilegüüče jüil 附錄

alban ba irgečüd-ün erkeüygei unsiqu anu (nayimaduvar uday-a-yi jalvaysan)
公民必讀（續第八期）

girin muji-yin dayicilan bayicayaqu kuriy-e-ü nayirayulun jokiyavsan
吉林調查局編輯

mongvul kitad üsüg-yi orčivulqu tüsimel yüngčeng siyangyun nayirayulun
orčivuluvsan 蒙漢書譯員 永激 祥雲 譯 iktungga bičijükü 依克通阿繕寫

girin-ü mongvul üge-yin budurul arbaduvar uday-a-yin quriyangui jüil
吉林蒙話報第十期目錄（宣統元年三月十五日出版）

jarliv 諭旨

bügüde temdeglen bičivsen 恭錄
bovda-yin surval-i badarayuluvsan anu törül törüygsed-i kündüdgejü
inav nayirtai-yi iledgektü (arbaduvar uday-a-yi jalvaysan)

（arbaduvar は yisüdüger の間違いである = 記述者）

聖諭廣訓 第二條 篤宗族以昭雍睦（續第九期）

mongvul-un uv yabudal 蒙古歷史

egün-ü ünen učari qoyin-a bičijükü 茲述其事實於後
olan jüil-i kelelčivsen anu 論叢
mongvul irgen-ü körüngge-yin yabudal-un uv ündüsün ülemji bolqu-yi küsejü
kelelčivsen anu 論蒙古宜講求殖民事業以保種族說

ayiladvaysan učar 奏牘

mongvol yabudal-un yamun ayiladvaju beledgen sidgekü mongvul vajaran jasav-un
nigen tuyulburi 理藩部奏籌備藩屬憲政事宜摺
čav-un kereg-ün čiyula sonusval 時事要聞

jarlan jöblejü kičiyenggüilen jing quwandi-yi vuyilin körüyg bütügekü anu
提議恭籌景皇帝銅像

mongvul wang-i survayuli dur üldegejü ulus-dur egekü anu 蒙王留學回國之位置
na wang-dur dusiyal ögčü mongvul-un sin-e jasav sidgekü anu
責成那王辦理蒙古新政

mongvul-i qar-a damuv-a tariqu-yi čiytalan bayivulqu anu 禁種蒙古鶯粟
güyeken oir-a surval-i kelelčivsen anu 淺近學說

boduly-a-yin surval 算學

tabuduvar bülüyg, nemekü ary-a (isüdüger uday-a-yi jalvaysan)
第五課 加法（續第九期）

jigeli-yin yayum-a-u ün-e 市價

girin muji-yin vurban sarayin dotur-a mönggü amu-u čav-un ün-e-yin qayudasu

吉林省城三月內銀糧時價表

eldeb yayum-a-u jüil 雜俎

tegerem-ün eljige youl-dur ünaysan anu 磨驢墮河

nemegsen jiruy-a 插畫

qojim-un jübleng-i sergeilen 防患未然

ilegütüče jüil 附錄

olan irged-ün erkeüygei ungsiqu 公民必讀

uul budurul-un tusiyal-un jakiry-a 本報職掌

nige tusiyal-i baryči tüsimel 一 主任員

neyislel-ün čengyi 都城 成沂 mögden-ü lü huwai čing 陪都 路槐卿

nige kitad üsüyg-ün nayiravuluvči jirum-iyar tusalayči tüsimel

一 漢文編纂 義務員 iüi čin 于芹 güwe sheü čang 郭壽昌 an ming 安銘

nige mongvul kitad üsüyg orčiyulqu tüsimel yünčeng 一 蒙漢書譯員 永澂

tusalan orčiyulqu tüsimel ikdačün 助譯員 依克塔春

nige mongvul üsüg bičikü iktungga 一 蒙文書記 依克通阿

kitad üsüg bičikü jeng hiyan kiyuu 漢文書記 鄭憲僑

nige jiruy jiruqu ma giyan siyün 一 畫師 馬建勛

girin-ü mongvul üge-yin budurul arban nigen uday-a-yin quriyangui jüil

吉林蒙話報第十一期目錄（宣統元年四月十五日出版）

degedü jarliy 諭旨

bügüde temdeglen bičivsen 恭錄

boyda-yin surväl-i badarayuluysan anu 聖諭廣訓

törül törüygsed-i kündüdgejü inav nayirtai-yi iledküi (arbaduvar uday-a-yi
jalyavsan) 第二條 篤宗族以昭雍陸（續第十期）

erten-ü yabudal 歷史

terigün nigen uday-a-yi jalyavsan 繼第一期

olan jüil-i kelelčivsen anu 論叢

dakiju mongvul irged-ün aju törükü körüyngge-yi küsen ülemji bolqu-yi kelelčivsen
anu 論蒙古宜講求殖政策以保種族說

ayiladvaysan učar 奏牘

mongvul yabudal-un yamun-a mongvul-un jasay-un učari beledgen sidgekü tuyulburi
(arbaduvar uday-a-yi jalyavsan) 理藩部奏籌辦藩屬憲政事宜摺

čay-un učir-un čivula sonusval 時事要聞

boyda ejen takimdaqu-yi sanavsan anu 皇上孝思

niyē jēng wang mongvul-un kümüjigulkü surväl-i kündüdgegesen anu

攝政王注重蒙藩教育

mongvul qosivu-u čavdan bayičavaqu yabudal-i ülemji bolvaqui anu
推廣蒙旗警察

mongvul lama nari čireg-ün vajar-a toyan-u čezi-dür oruvulqu-yi jöblegsen anu
議將蒙古喇嘛編入兵籍

palm-a naruud-dur tusiyaju učar sidgekü alban tüsimel-ün yosun-i kelelčiysen anu
飭喇嘛禮遇辦差人員

mongvul töbed-ün iü jēng sidgekü arag-a-yi jöblen toytuyasan anu
議訂蒙藏郵政辦法

güyeken oir-a surval-i kelelčiysen anu 漢近學說

tariyalang-un surval 農學

terigün nigen qavudasu (jalyaju kelegsen) 第一章（緒論）

jigeli-yin yayum-a-u ün-e 市價

girin muji-yin dörben sarayin dotur-a mönggü amu-u čav-un ün-e-yin qavudasu
吉林省城四月內銀糧時價表

eldeb yayum-a-u jüil 雜俎

sibaqun buyudai-yin tariyan-dur ürüyligsen anu 鳥巢麥龍

nemegsen jiruy-a 插畫

sürüyg-ün qoni noqai-yin asiv-yi qarivulaysan anu 群羊謝狗

ilegütüče jüil 附錄

alban ba irgečüd-ün erkeüygei ungsiqu anu yurbaduvar uday-a-yi jalyavasan
qavudasu-u qoyaduvar bülüyg 公民必讀

uul budurul-un tusiyal-un jakiry-a 本報職掌

nige tusiyal-i barivči tüsimel 一 主任員

neyislel-ün čengyi 都城 成沂 mögden-ü lü huwai čing 陪都 路槐卿

nige kitad üsüyg-ün nayiravuluvči jirum-iyar tusalavči tüsimel
一 漢文編纂 義務員 iüi čin 于芹 güwe sheü čang 郭壽昌 an ming 安銘

nige mongvul kitad üsüyg orčiyulqu tüsimel yünčeng 一 蒙漢書譯員 永激

tusalan orčiyulqu tüsimel ikdačün 助譯員 依克塔春

nige mongvul üsüg bičikü iktungga 一 蒙文書記 依克通阿

kitad üsüg bičikü jeng hiyan kiyuu 漢文書記 鄭憲僑

nige jiruy jiruqu ma giyan siyün 一 畫師 馬建勛

girin-ü mongvul üge-yin budurul arban qoyar uday-a-yin quriyangui jüil
吉林蒙話報第十二期目錄（宣統元年五月十五日出版）

degedü jarliy 諭旨

bügüde temdeglen bičiysen 恭錄

bovd-a-yin surval-i badaravuluvsan anu yačiy-a küi-yi nayiralduvulju temčikü

čavalduküi-yi bayilvaqui anu arban nigen uday-a-yi čalvaysan 聖諭廣訓 第三條

(漢語表記欠如 = 記述者)

erten-ü yabudal 歷史 qoyaduvar uday-a-yi čalvaysan 繼第二期

olan jüil kelelčivsen anu 論叢

arban qoyaduvar uday-a-yi čalvaysan 繼第十二期

(arban qoyaduvar、十二は arban nigen、十一の間違いである = 記述者)

mongvul irgen-ü körüyrüyngge-yin jasav-un ary-a-yi küsejü uv ündüsün-i

batudvaqu-yi kelelčivsen anu 再論蒙古宜講求殖政策以保種族說

ayiladvasan učar 奏牘 vurbaduvar čalvalta 三續

mongvul yabudal-un yamun-a beledgen sidgekü mongvul vajaron jasav-un učari

tegsilen sidgekü nugulburi 理藩部奏籌備藩屬憲政應辦事宜摺

čav-un učar-un čiyula sonusyal 時事要聞

kičiyenggülen dayaju quwang tayiheü-yin aldar-un üsüyg-yi ergümjilekü sayin edür
anu 崇上皇太后徽號吉期

degedü jarliy-un todurqai česē-yi tarqayan yabuvulqu anu 頒發諭旨清冊

ulus-un jakiruvči emcilegči-yi tomilaju čang siyang güwe-yin ebedčin-i üjigülegsen
anu 監國派醫爲張相國視疾

dolqurda wang survall-i kümüjigülkü-yi kündüdgegsen anu 土爾扈特王注重教育

mongvul vajaron tariyalang-un yabudal-i jokiyaju angvilan temdeglegsen česē-dü
oruvulqu anu 蒙地墾務編入統計冊

mongvul-i yabuvči muji qalan bayiyulqu-yi beledgegsen anu 蒙古改設行省之預備
güyeken oir-a survall-i kelelčivsen anu 淺近學說

tariyalang-un survall 農學 sirui-u činar 土性

arban nigen uday-a čalvaysan 繼第十一期

čigeli-yin yayum-a-u ün-e 市價

girin muji-yin tabun sarayin dotur-a mönggü amu-u čav-un ün-e-yin qavudasu

吉林省城五月內銀糧時價表

eldeb yayum-a-u jüil 雜俎

sakivuluysun iduyun 神巫

nemegsen jaruv-a 插畫

qoyer baras seke oruvsan 二虎省悟

ilegüüče jüil 附錄

dörbedüger qavudasu 第四章 terigün nige bülüyg dung shi-yin süidgel-i medegülün

beldgejü nökübürilen tusalaqu tüsimel-ün ilegüü jüil

第一節 董事之資格及報酬 補助員附

uul budurul-un tusiyal-un jakirv-a 本報職掌

nige tusiyal-i bariyči tüsimel 一 主任員

neyislel-ün čengyi 都城 成沂 mögden-ü lü huwai čing 陪都 路槐卿
nige kitad üsüyg-ün nayiravuluvči jirum-iyar tusalavči tüsimel
一 漢文編纂 義務員 iüi čin 于芹 güwe sheü čang 郭壽昌 an ming 安銘
nige mongvul kitad üsüyg orčivulqu tüsimel yünčeng 一 蒙漢書譯員 永澂
tusalan orčivulqu tüsimel ikdačün 助譯員 依克塔春
nige mongvul üsüg bičikü iktungga 一 蒙文書記 依克通阿
kitad üsüg bičikü jeng hiyan kiyuu 漢文書記 鄭憲僑
nige jiruv jiruqu ma giyan siyüyn 一 測繪 馬建勛

girin-ü mongvul üge-yin budurul arban vurban udav-a-yin quriyangvui jüil
吉林蒙話報第十三期目錄（宣統元年六月十五日出版）

degedü jarliv 諭旨

bügüde temdeglen bičivsen 恭錄
bovda-yin surval-i badaravuluysan anu vurbaduvar angvi yačig-a küi-yi
nayiralduyulju temčikü javalduküi-yi bayilvaqui anu
聖諭廣訓 第三條 和鄉党以息爭訟 繢十一期
erten-ü yabudal 歷史 vurbaduvar udav-a-yi jalyavsan 繢第三期
olan jüil-i kelelčivsen anu 論叢
arban qoyaduvar udav-a-yi jalyavsan 繢第十三期（正しくは「十二」である=記述者）
basa mongvul irded-ün aju törükü körüngge-yin arav-a-yi küsen kelelčivsen anu
再論蒙古宜講求殖民政策以保種族說

ayiladvaysan učar 奏牘

mongvul yabudal-un yamuyn kičien ayiladvaju jegün muji-yin jakiruvči jöblen
ayiladvaysan anu tou nan-dur örtüge bayivulju darqan qosivun-u jam-i nebteregülün
negegdegulkü nigen nuyulburi

理藩部奏遵議東督奏籌設洮南驛站請開闢達爾罕王旗道路摺

čay-un učar-un čivila sonusval 時事要聞

uridu quwangdi kümün-i kündüde orüsiyegsen anu 先皇帝遺愛在人之深
ulus-i jakiraqu čireg-ün kümün-i sigümjilen dürüym yabudal neyilelčikü anu
監國論軍人資格

čivilvan-u daruv-a-un čireg bolbasuraqu anu 盟長練兵
mongvul vajarun dabusun-u-yi ügülüdükü anu 咨詢蒙古盐池
mongvul töbüd-ün čireg-ün bolabasuravulqu arav-a 蒙藏練兵之計畫
vurban jurqan-u kinan bayivulqu mongvul töbüd-ün gü wen güwan kemekü tüsimel
三部擬設蒙藏顧問官

gütüyeken oir-a surval-i kelelčivsen anu 淺近學說

vurbaduvar bülüyg usun-i nebteregulkü arv-a 第三節 通水之法

jigeli-yin yayum-a-u ün-e 市價

girin muji-yin jiryuyan sarayin dotur-a mönggü amu-u čay-un ün-e-yin qayudasu
吉林省城六月內銀糧時價表

eldeb yavum-a-u žüil 雜組

eljige lüges-ü ačiv-a kündü-yi ačivasan anu 驢驃負重

nemegsen jaruy-a 插畫

soqur ebüygen-ü tayilan ügülegsen 謀叟箴言

ilegüüče žüil 附錄

qoyaduvar bülüg düng shi kemekü ġerge-yin erke inü 第二節 董事之職務權限

vurbaduvar bülüg bidan-u ulus edüge sidgekü tüsimej jarugči-yin kemjiy-e dürüm

第三節 我國現行職役制度

uul budurul-un tusiyal-un jakiry-a 本報職掌

nige tusiyal-i barivči tüsimej 一 主任員

neyislel-ün čengyi 都城 成沂 mögden-ü lü huwai čing 陪都 路槐卿

nige kitad üsüyg-ün nayiravuluvči jirum-iyar tusalayči tüsimej

一 漢文編纂 義務員 an ming 安銘 güwe sheü čang 郭壽昌

nige mongvul kitad üsüyg orčivulqu tüsimej yünčeng 一 蒙漢書譯員 永激

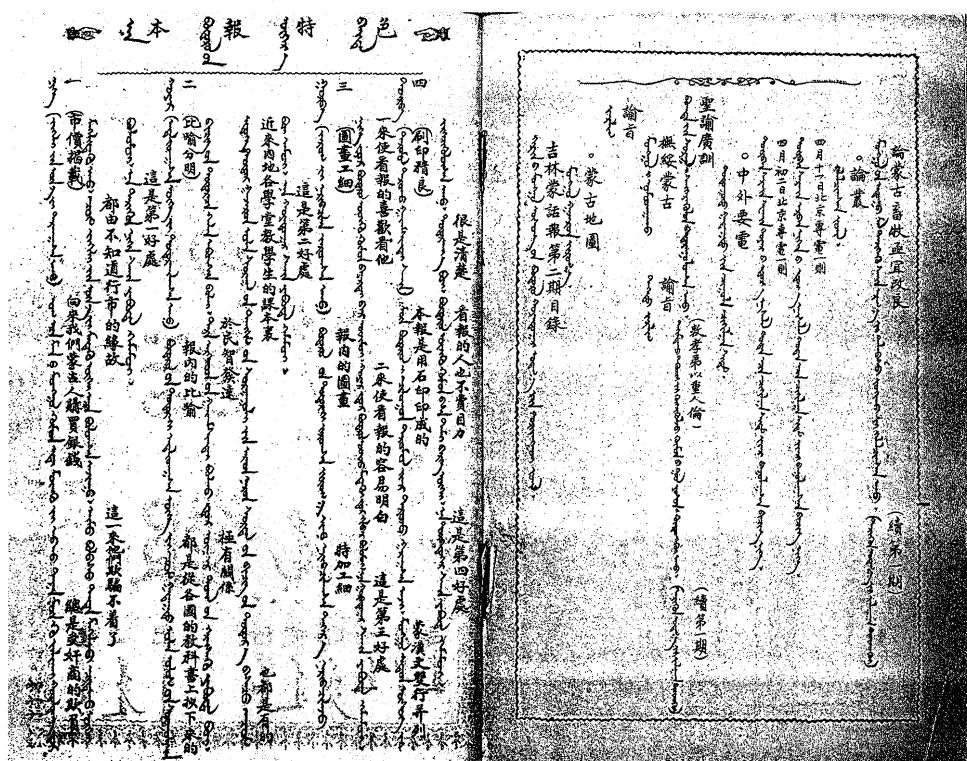
tusalan orčivulqu tüsimej ikdačün 助譯員 依克塔春

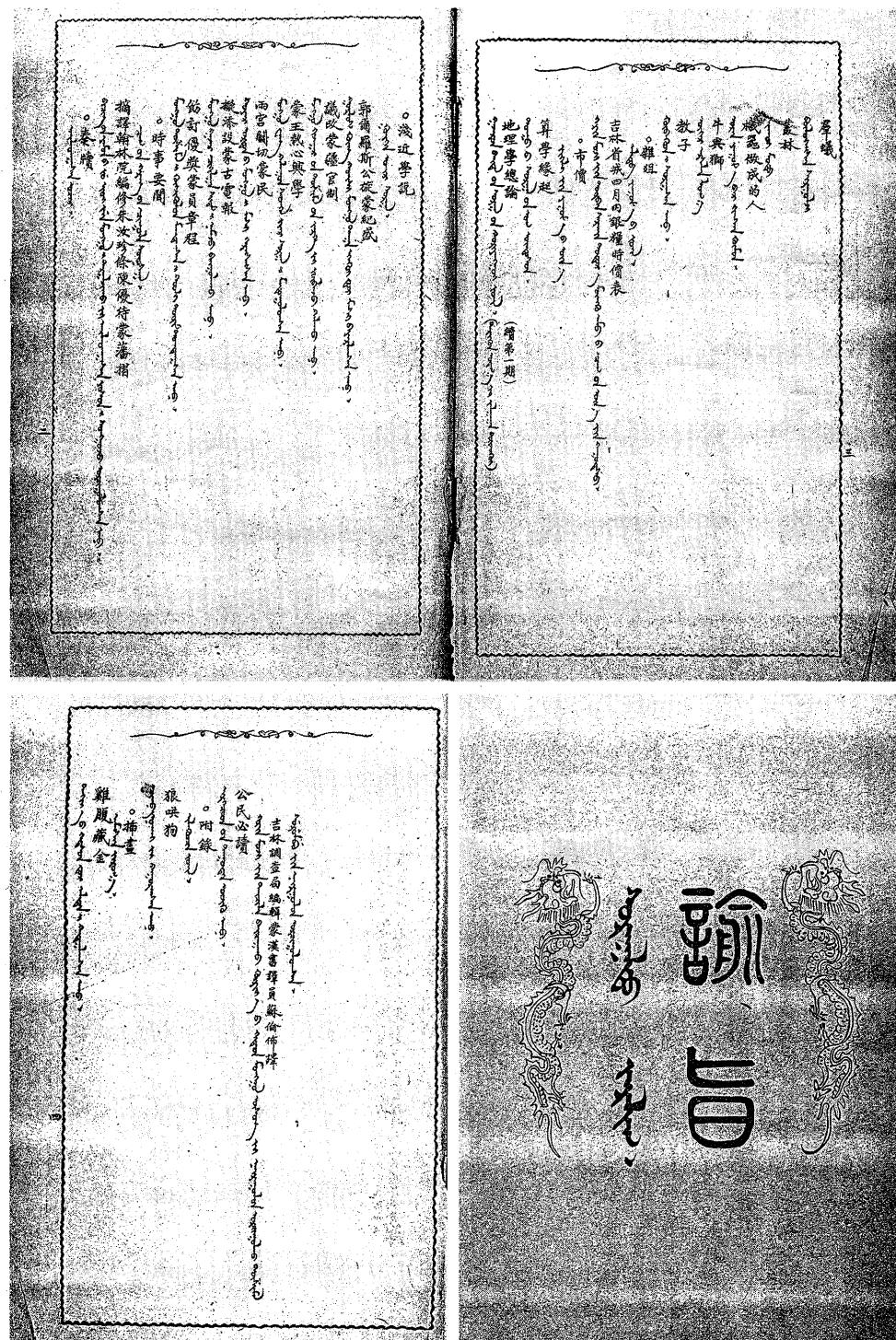
nige mongvul üsüg bičikü iktungga 一 蒙文書記 依克通阿

kitad üsüg bičikü jeng hiyan kiyuu 漢文書記 鄭憲僑

nige jiruy jiruqu ma giyan siyüyn 一 測繪 馬建勛

參考資料

『蒙話報』第二期（東洋文庫蔵）より

注

- (1) フフバートル「モンゴル語近代語彙登場の母体——『蒙話報』誌（一）——漢字語直訳から始まったモンゴル語語彙の近代化——」『学苑』775号 昭和女子大学近代文化研究所 2005年5月 3ページと9ページ
- (2) 同上 1ページと4ページを参照されたい。
- (3) 胡增益 主編『新満漢大辞典』新疆人民出版社 1994年

（フフバートル 総合教育センター）